

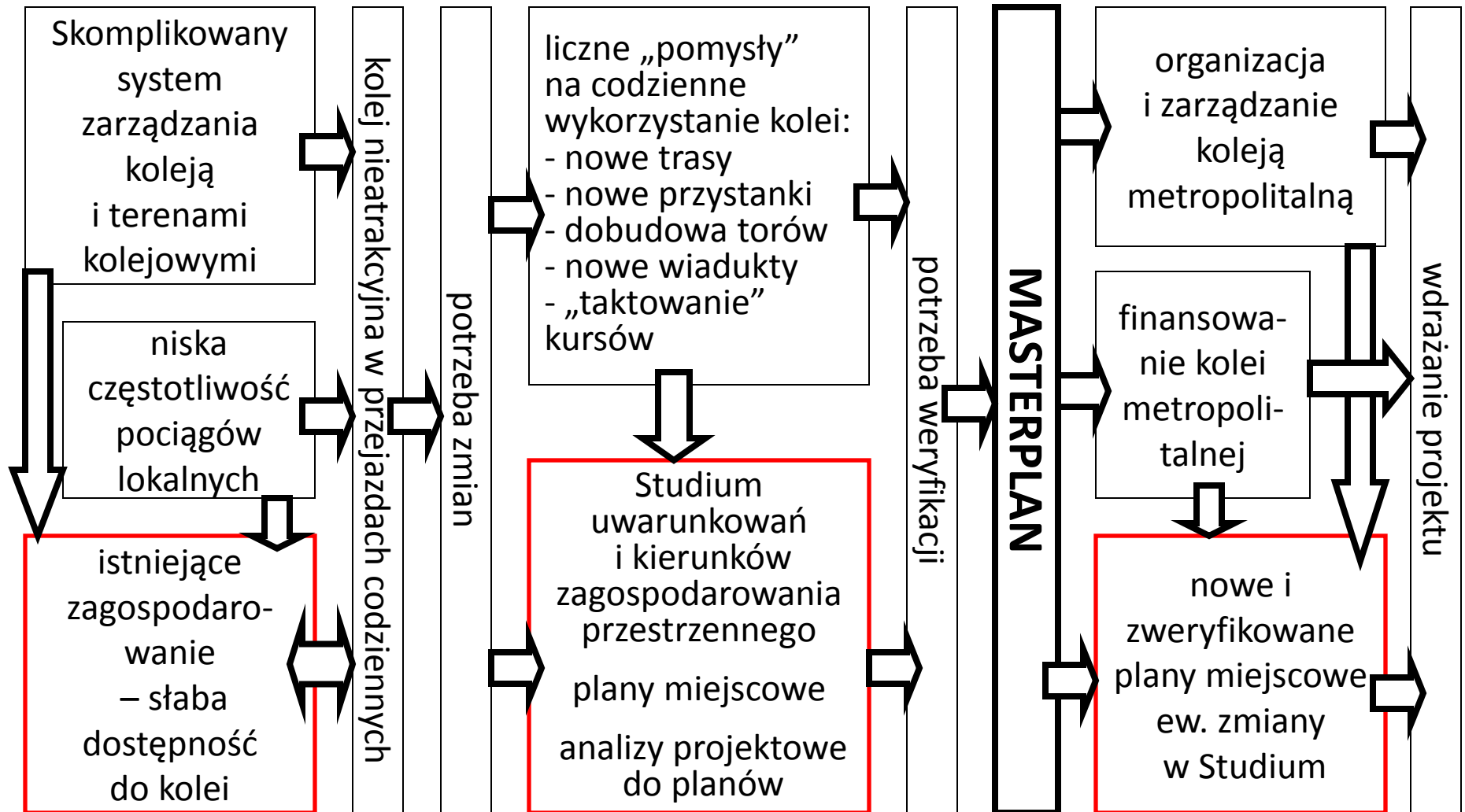

Kolej metropolitalna w świetle projektów i planów urbanistycznych miasta Poznania

Joanna Woźniak
Aleksander Deskur; MPU

Masterplan do projektu poznańskich kolei metropolitalnej
Konferencja otwarcia Poznań, 23 kwietnia 2014 r.

Usytuowanie planowania przestrzennego w projekcie kolei metropolitalnej w mieście

Art. 48. ust.1. Ministrowie i centralne organy administracji rządowej, w zakresie swojej właściwości rzeczowej, sporządzają **programy zawierające zadania rządowe**, zwane dalej "programami", służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym.

Art.48 ust.3. Rada Ministrów przyjmuje, w drodze rozporządzenia, programy, uwzględniając w szczególności cele i kierunki, o których mowa w art. 47 ust. 2.

Art.49 ust.2. **Ministrowie i centralne organy administracji rządowej** występują do marszałka właściwego województwa **z wnioskiem o wprowadzenie programu do planu zagospodarowania przestrzennego województwa.**

*❖ mimo występowania w ustawie podobnych zapisów już od roku 1994, programów zadań rządowych w praktyce nie ma...
(przykład – kolej KDP)*

Art.39 ust.4. W planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się (...) **programy, o których mowa w art. 48 ust. 1.**

Art.39 ust.5. W planie zagospodarowania przestrzennego województwa umieszcza się **te inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym**, (...), które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra **lub sejmik województwa**, zgodnie z ich właściwością.

❖ z braku programów zadań rządowych, ale i programów wojewódzkich, w planie województwa nie ma wykazu zadań ponadlokalnych, a jedynie sugestie w tym zakresie....

Art.10 ust. 2. W studium określa się w szczególności:

7) obszary, na których rozmieszczone będą **inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym**, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;

Art.15 ust.3. W planie miejscowym określa się w zależności od potrzeb:

4b) **granice terenów inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym**, umieszczonych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa lub **w ostatecznych decyzjach o lokalizacji** drogi krajowej, wojewódzkiej lub powiatowej, **linii kolejowej o znaczeniu państwowym (...)**;

❖ z braku programów zadań rządowych i zapisów w planie województwa w studium i planach miejscowych zazwyczaj nie ma podstaw do wpisywania zadań ponadlokalnych; w studium miasto robi to „na własną odpowiedzialność”, ze względu na potencjalne koszty unika się obejmowania rejonu takich zadań granicami mpzp, ewntualnie stosuje „miękkie zapisy” (np.. dopuszczenia.....

Art. 13. ust2. Koszty sporządzenia lub zmiany studium wynikające z rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym obciążają odpowiednio budżet państwa, budżet województwa albo budżet powiatu.

Art. 21. ust. 2. Koszty sporządzenia planu miejscowego obciążają:

- 1) budżet państwa - jeżeli jest on w całości lub w części bezpośrednią konsekwencją zamiaru realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym;
- 2) budżet województwa - jeżeli jest on w całości lub w części bezpośrednią konsekwencją zamiaru realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu wojewódzkim;
- 3) budżet powiatu - jeżeli jest on w całości lub w części bezpośrednią konsekwencją zamiaru realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu powiatowym (...);

Art. 44. ust.1. Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa wprowadza się do planu miejscowego **po uprzednim uzgodnieniu terminu realizacji inwestycji celu publicznego** o znaczeniu ponadlokalnym i warunków wprowadzenia ich do planu miejscowego.

Art. 44. ust.3. Koszty wprowadzenia ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa do planu miejscowego oraz zwrotu wydatków na odszkodowania, o których mowa w art. 36, a także kwoty przeznaczone na pokrycie zwiększonych kosztów realizacji zadań gminnych są ustalane w umowie zawartej pomiędzy marszałkiem województwa a wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta.(...)

❖ jak dotąd żadna z nielicznych prób negocjacji nie zakończyła się sukcesem...

Art.4 ust 3. W odniesieniu do terenów zamkniętych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ustala się tylko granice tych terenów oraz granice ich stref ochronnych. W strefach ochronnych ustala się ograniczenia w zagospodarowaniu i korzystaniu z terenów, w tym zakaz zabudowy.

Art.4 ust 4. **Przepisów ust. 3 nie stosuje się do terenów zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu.**

*❖ zapis ustępu 4 obowiązuje od października 2010 r.;
wszystkie mpzp, dla których uchwały o przystąpieniu do ich
sporządzania podjęto przed tym terminem, nie mogą zawierać
ustaleń dla kolejowych terenów zamkniętych...*

Rozdział 2b. Szczególne zasady i warunki przygotowania inwestycji dotyczących linii kolejowych

Art. 9n. ust.2. Jeżeli roboty budowlane realizowane w ramach inwestycji dotyczącej linii kolejowej zlokalizowane są na terenach zamkniętych (...) i nie wykraczają poza te tereny, inwestor może złożyć wniosek o uzyskanie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej w trybie niniejszego rozdziału albo o uzyskanie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, z późn. zm.).

Art. 9o. ust.1. Decyzję o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej wydaje **wojewoda, na wniosek PKP Polskich Linii Kolejowych** Spółki Akcyjnej(...)

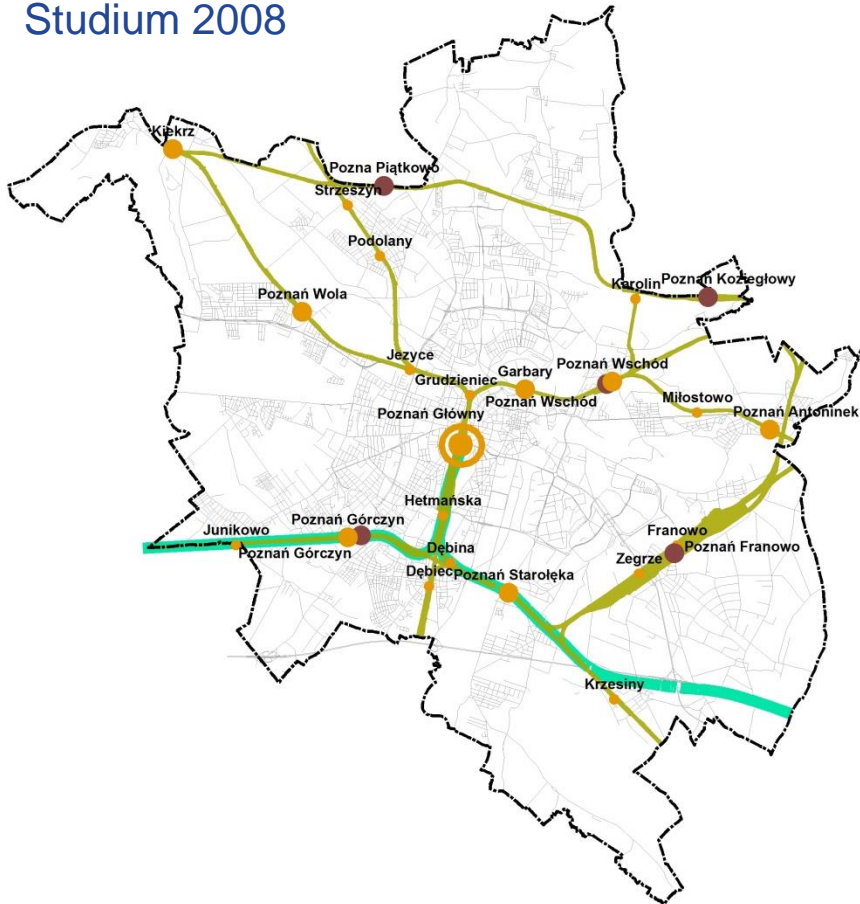
❖ „szczególne zasady” powodują, że realizacja nie musi odbywać się zgodnie z planami miejscowymi

❖ możliwe interpretacje prawne uniemożliwiające objęcie szczegółowymi ustaleniami terenów dla których wydano decyzję o ustaleniu lokalizacji...

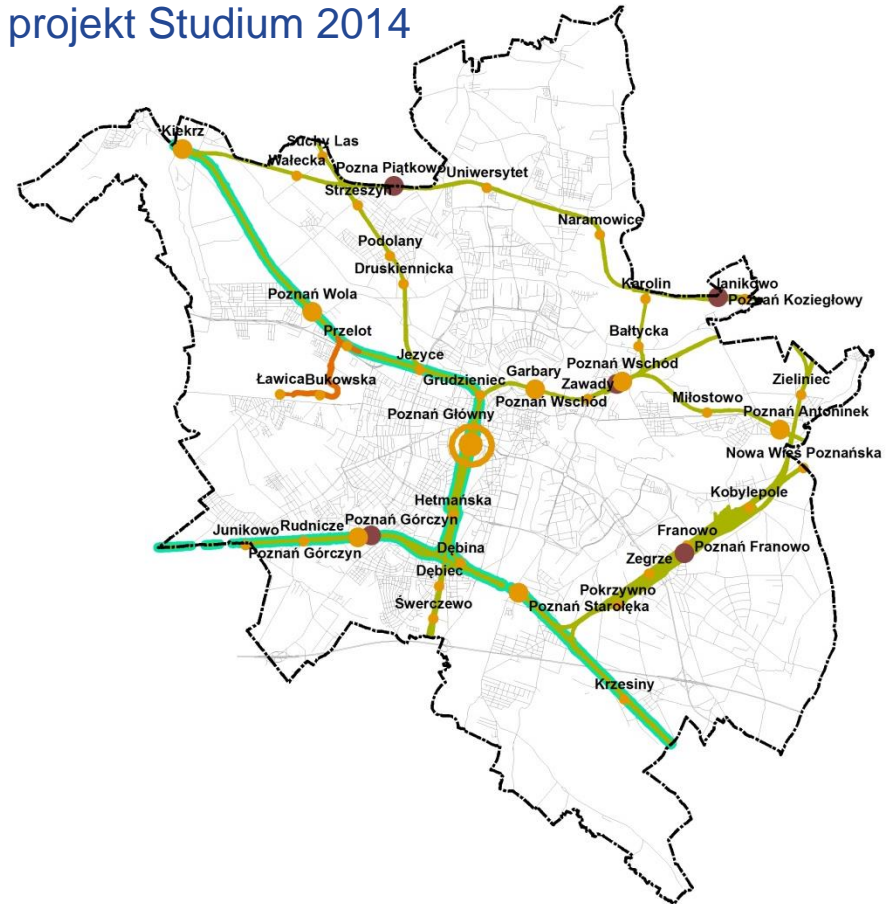
Przygotowanie planistyczne dla rozwoju infrastruktury kolejowej

Kierunki rozwoju transportu kolejowego

Studium 2008

projekt Studium 2014

Legenda

Granica Poznania

Osie ulic

Teren kolejowy

Teren kolejowy - plus perspektywa KDP

Teren kolejowy - linia do lotniska Ławica - proj. Studium 2014

Dworzec Poznań Główny

Stacje towarowe PKP

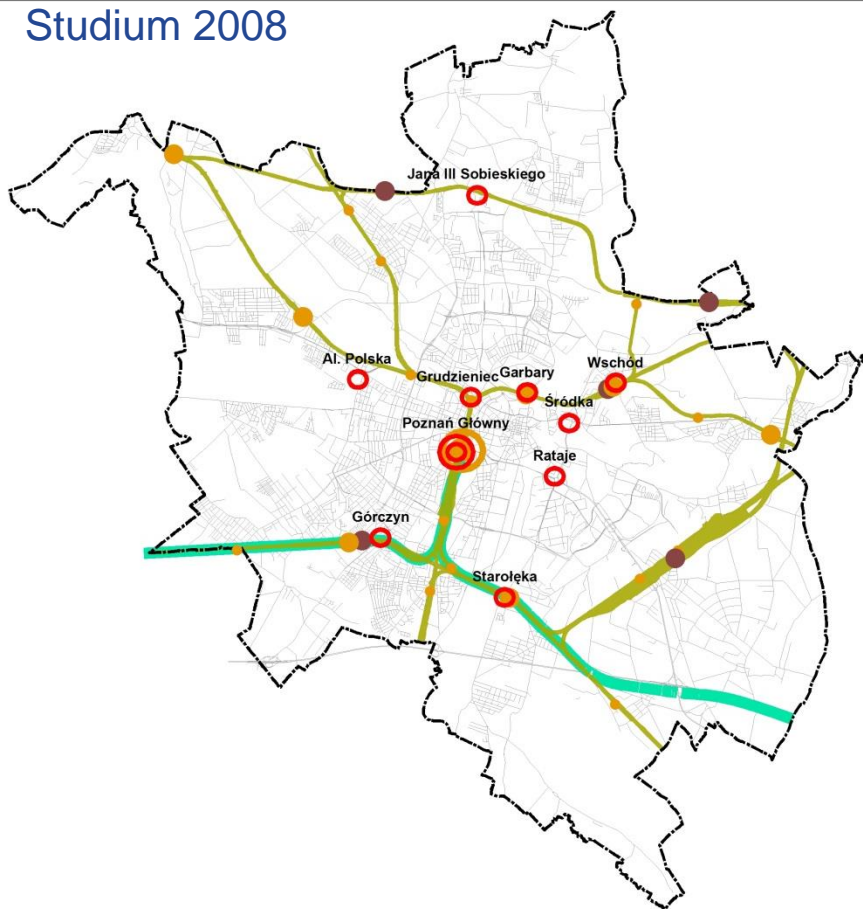
Stacje osobowe PKP

Przystanki PKP

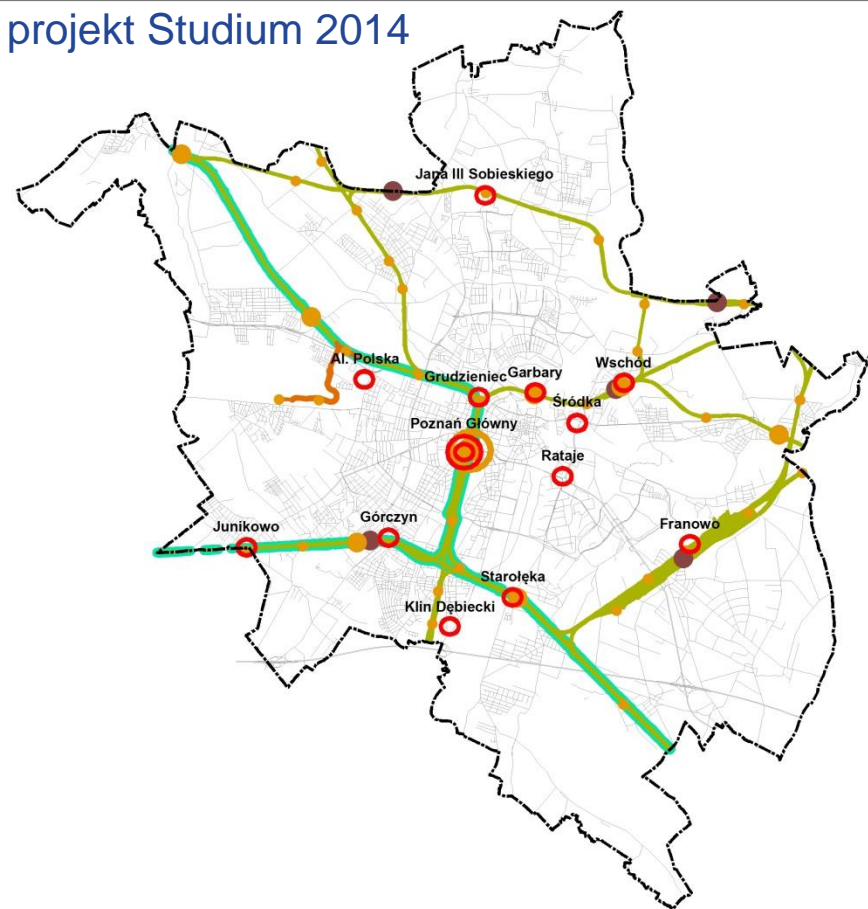
Przygotowanie planistyczne dla rozwoju infrastruktury kolejowej

Kierunki rozwoju transportu kolejowego, dworce miejskie

Studium 2008

projekt Studium 2014

Legenda

Granica Poznania

Osie ulic

Teren kolejowy

Teren kolejowy - plus perspektywa KDP

Teren kolejowy - linia do lotniska Ławica - proj. Studium 2014

Dworzec Poznań Główny

Stacje towarowe PKP

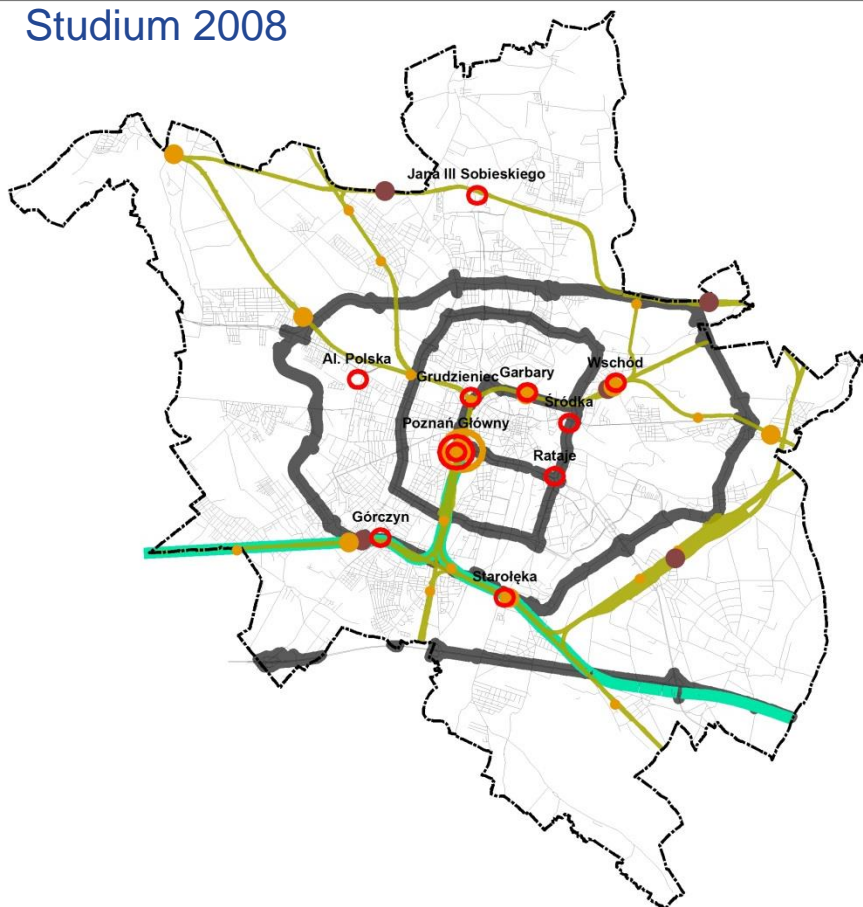
Stacje osobowe PKP

Przystanki PKP

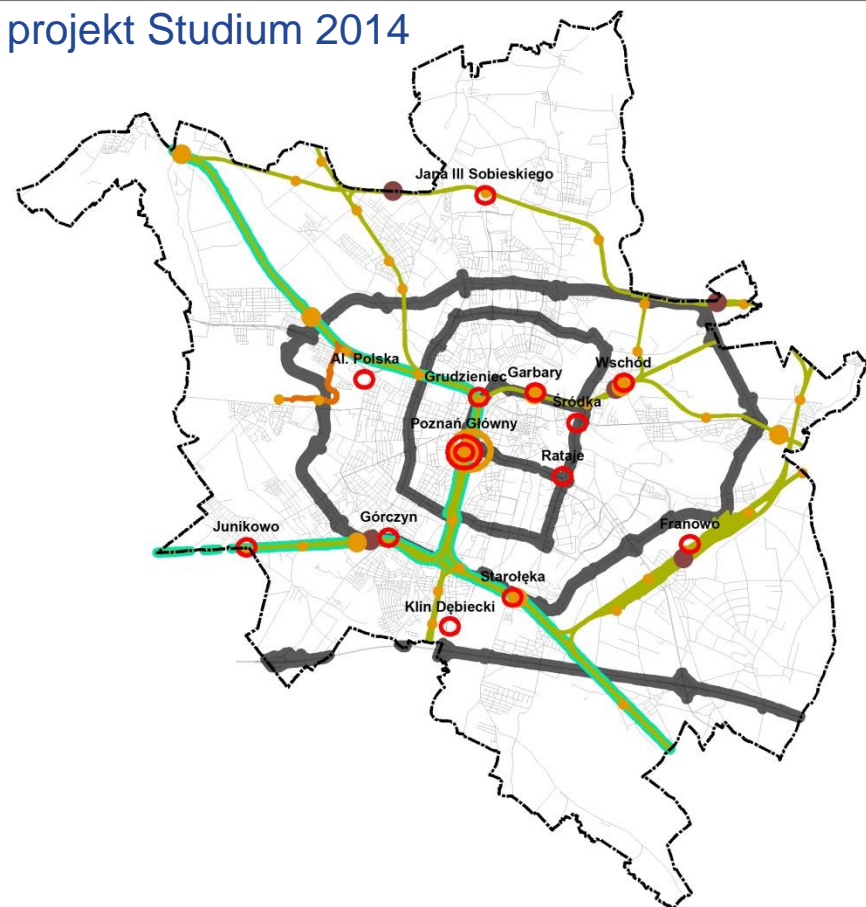
Dworzec Poznań Główny

Dworzec miejski

Studium 2008

projekt Studium 2014

Legenda

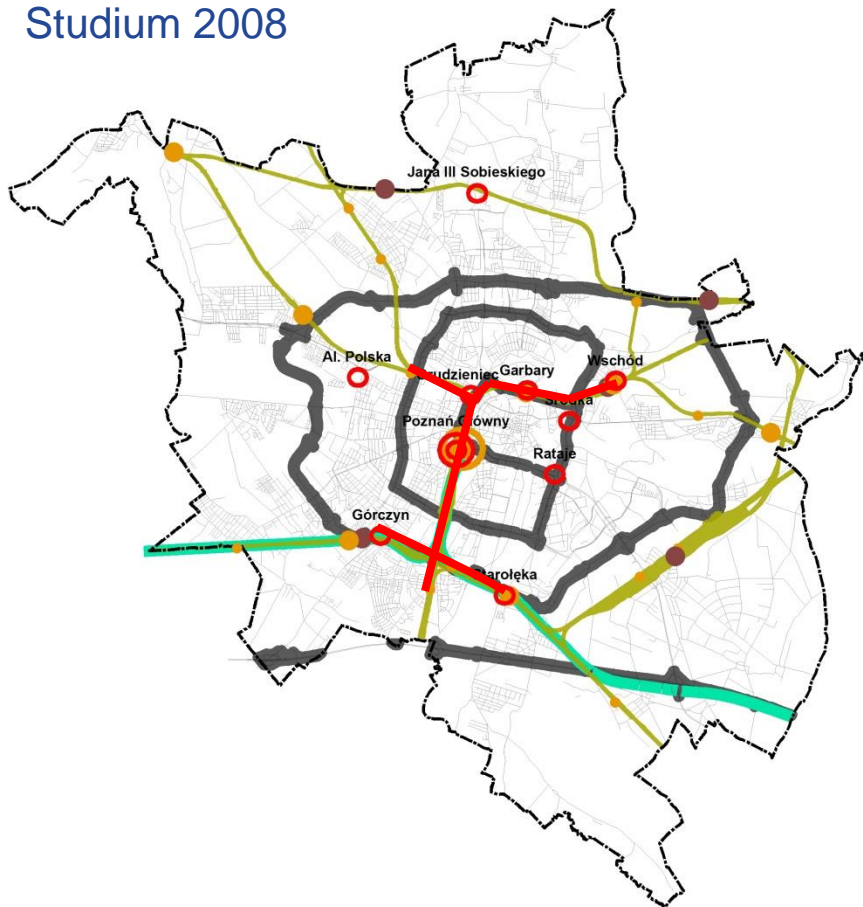
- Granica Poznania
- Osie ulic
- Teren kolejowy
- Teren kolejowy - plus perspektywa KDP
- Teren kolejowy - linia do lotniska Ławica - proj. Studium 2014
- Autostrada, Ramy komunikacyjne I, II, III

- Dworzec Poznań Główny
- Dworzec Poznań Główny
- Stacje towarowe PKP
- Dworzec miejski
- Stacje osobowe PKP
- Przystanki PKP

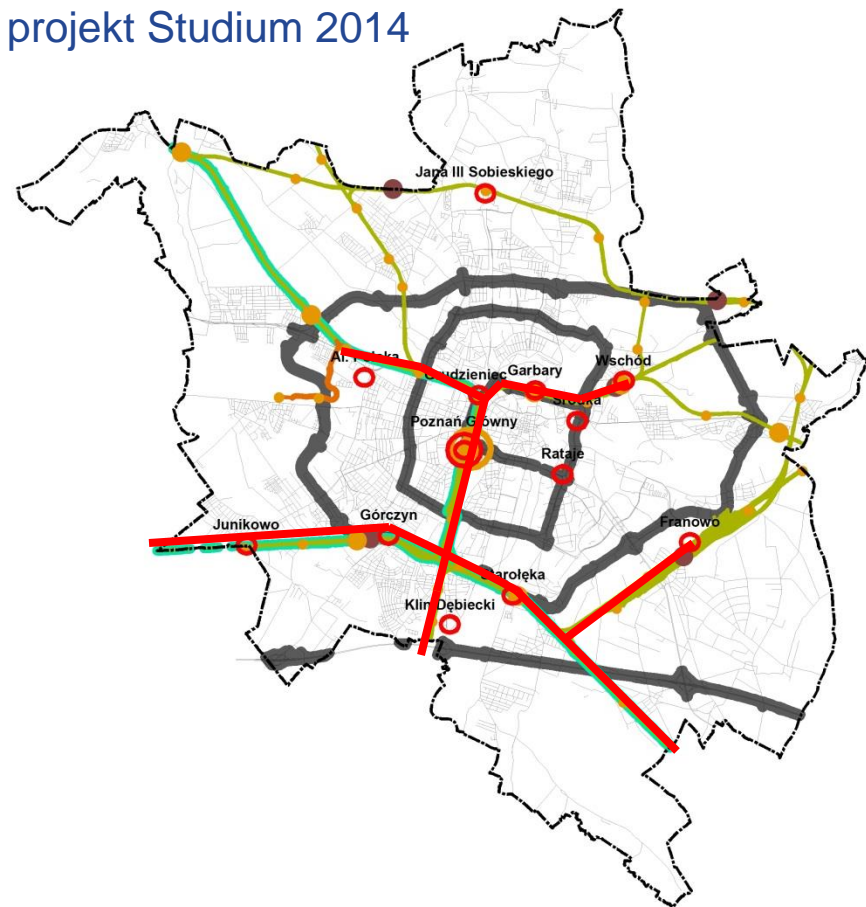
Przygotowanie planistyczne dla rozwoju infrastruktury kolejowej

Kierunki rozwoju transportu kolejowego, rozbudowa torowisk

Studium 2008

projekt Studium 2014

Legenda

Granica Poznania

Osie ulic

Teren kolejowy

Teren kolejowy - plus perspektywa KDP

Teren kolejowy - linia do lotniska Ławica - proj. Studium 2014

Autostrada, Ramy komunikacyjne I, II, III

Dworzec Poznań Główny

Stacje towarowe PKP

Stacje osobowe PKP

Przystanki PKP

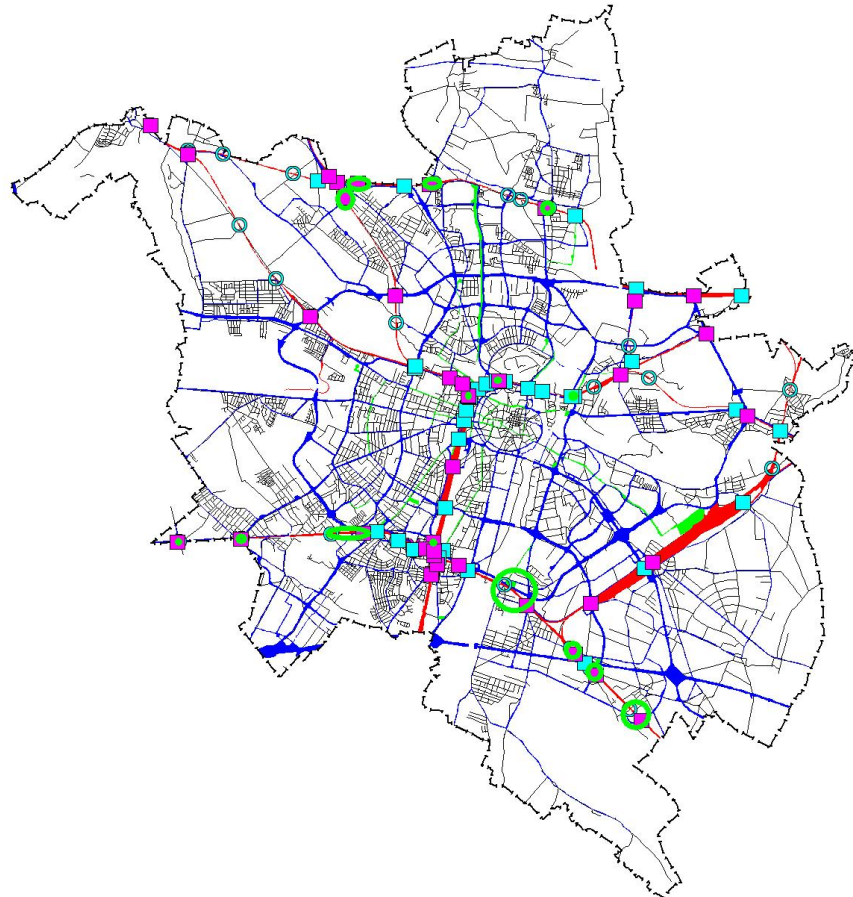
Dworzec Poznań Główny

Dworzec miejski

rozbudowa układu torowego

Przygotowanie planistyczne dla rozwoju infrastruktury kolejowej

Planowane wiadukty nad i pod liniami kolejowymi

-   WIADUKTY NAD I POD KOLEJĄ
ISTNIEJĄCE / PLANOWANE
- PRZEJAZDY KOLEJOWE
- POZOSTAJĄCE
- PRZEJAZDY KOLEJOWE
DO ZAMIANY NA WIADUKTY
W SĄSIEDZTWIE
- PRZEJAZDY KOLEJOWE
- DO LIKWIDACJI
- ULICE ISTNIEJĄCE
- STAN PLANOWANY:**
- TERENY KOLEJOWE
- ULICE UKŁADU PODSTAWOWEGO
- TERENY TRANSPORTU MIEJSKIEGO

Łącznie – 36 wiaduktów planowanych

w tym:

11 w miejscu przejazdów

9 w sąsiedztwie przejazdów

5 w miejscu istniej. wiaduktów

11 na nowych ulicach

- 31 wiaduktów bez zmian

Przygotowanie planistyczne dla rozwoju infrastruktury kolejowej

Planowane wiadukty nad i pod liniami kolejowymi

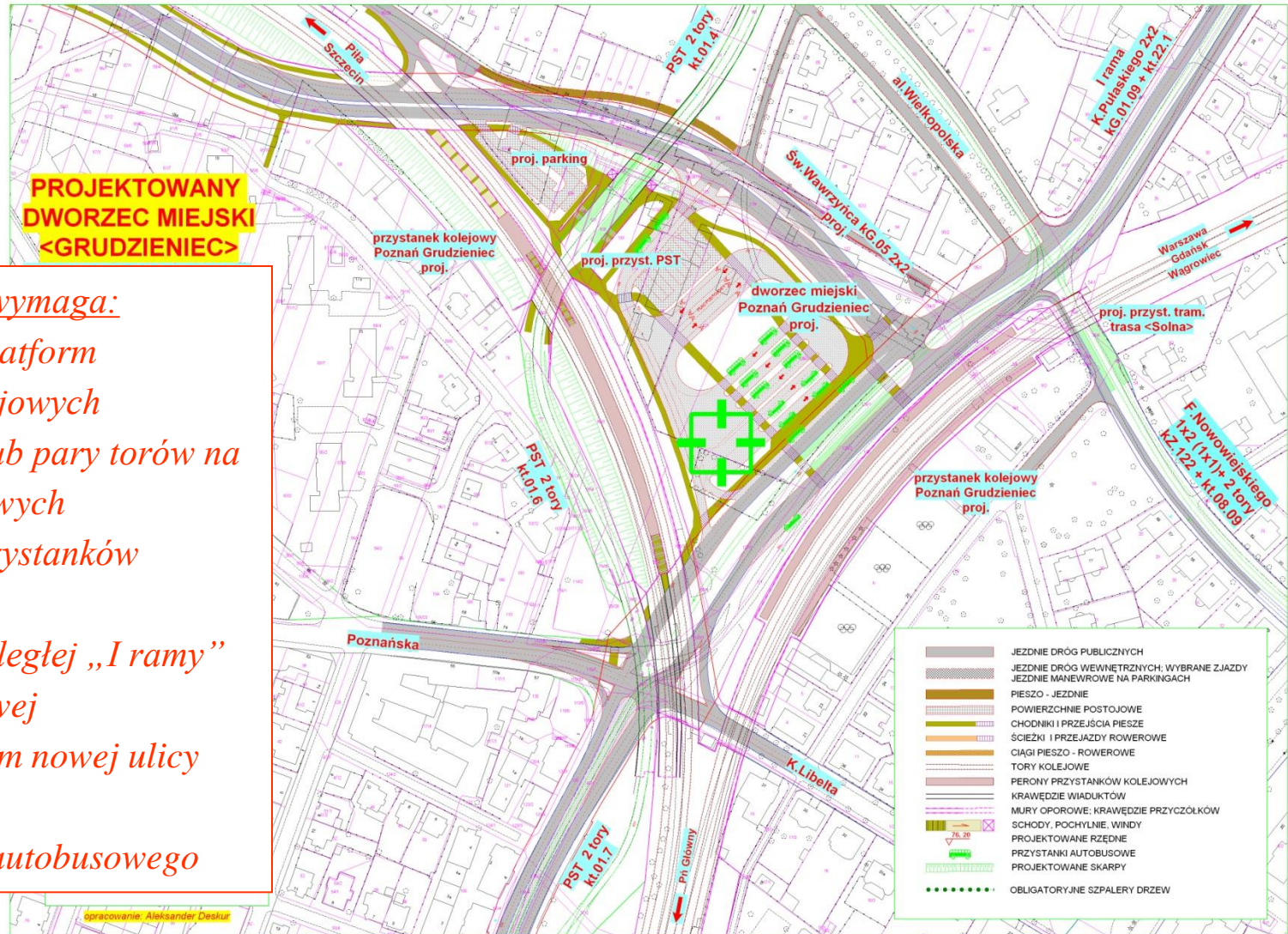
kolor czarny – wiadukty w miejscu lub sąsiedztwie istn. przejazdów

kolor niebieski – rozbudowa istn. wiaduktów

kolor czerwony – wiadukty na nowych ulicach

)* - wiadukty plan. w pobliżu istn. przejazdów

Lp	linia kolejowa	ulica	Klasa ulicy
1	E-59 Wrocław - Szczecin	<III rama> Lutycka	G > GP z węzł.)*
2	Pń Wschód - Inowrocław	Bałtycka (<III rama>)	G > GP z węzł.)*
3	Pń Jeżyce - Piła	Lutycka (<III rama>)	G > GP z węzł.)*
4	E-30 Warszawa - Kunowice	Grunwaldzka	G
5	E-30 Warszawa - Kunowice	<Nowa Arciszewskiego>	L > GP z węzł.)*
6	Zieliniec - Kiekrz	<Nowa Naramowicka>	Z > G)*
7	Pń - Kluczbork	<Nowa Maya>	Z > G)*
8	E-59 Wrocław - Szczecin	Czechosłowacka	Z
9	Zieliniec - Kiekrz	<Nowa Mateckiego>	Z > Z)*
10	Pń Jeżyce - Piła	<Nowa Biskupińska>	Z > Z)*
11	Zieliniec - Kiekrz	Sucholeska	Z > Z)*
12	Pń Wschód - Bydgoszcz	Gdyńska	Z
13	E-30 Warszawa - Kunowice	Krańcowa	Z
14	E-59 Wrocław - Szczecin	Słupska	Z
15	Luboń - Pń Starołęka	28 VI 1956	L z tramwajem
16	E-30 Warszawa - Kunowice	dr. Skórzewo - Plewiska	L
17	Pń - Kluczbork	<Proj. Hetmańska>	D > G)*
18	Pń - Kluczbork	<Proj. na Krzesinach>	D > G)*
19	E-59 Wrocław - Szczecin	Pawłowska	L
20	Pń - Kluczbork	Sandomierska - <proj. na Garaszewie>	L > Z
20	E-59 Wrocław - Szczecin	Kościelna - Nad Wierzbakiem	Z
21	E-59 Wrocław - Szczecin	F-Roosevelta - K.Pułaskiego	G
22	E-30 Warszawa - Kunowice	Przepadek (<I rama>)	G
23	E-30 Warszawa - Kunowice	Drużynowa (<Nowa Opolska>)	D > G)*
24	Pń Górczyn - Pń Starołęka	<Nowa Opolska>	bez klasy > G)*
25	E-30 Warszawa - Kunowice	<III rama - Antoninek>	> GP z węzł.
26	E-59 Wrocław - Szczecin	<Sw. Wawrzyńca>	> G
27	E-30 Warszawa - Kunowice	<III rama> - Zatorze	> GP z węzł.
28	E-59 Wrocław - Szczecin	<III rama> - Zatorze	> GP z węzł.
29	Pń - Kluczbork	<III rama> - Międzytorze	> GP z węzł.
30	E-30 Warszawa - Kunowice	<Nowa Kanałowa>	> Z
31	Zieliniec - Kiekrz	<Wylot do Piły>	> GP
32	Pń Jeżyce - Piła	<Wylot do Piły>	> GP
33	Krzesiny - Franowo - Kobylnica	<Proj. Hetmańska>	> G
34	Zieliniec - Kiekrz	<Proj.w Janikowie> - Koziegłowy	> G

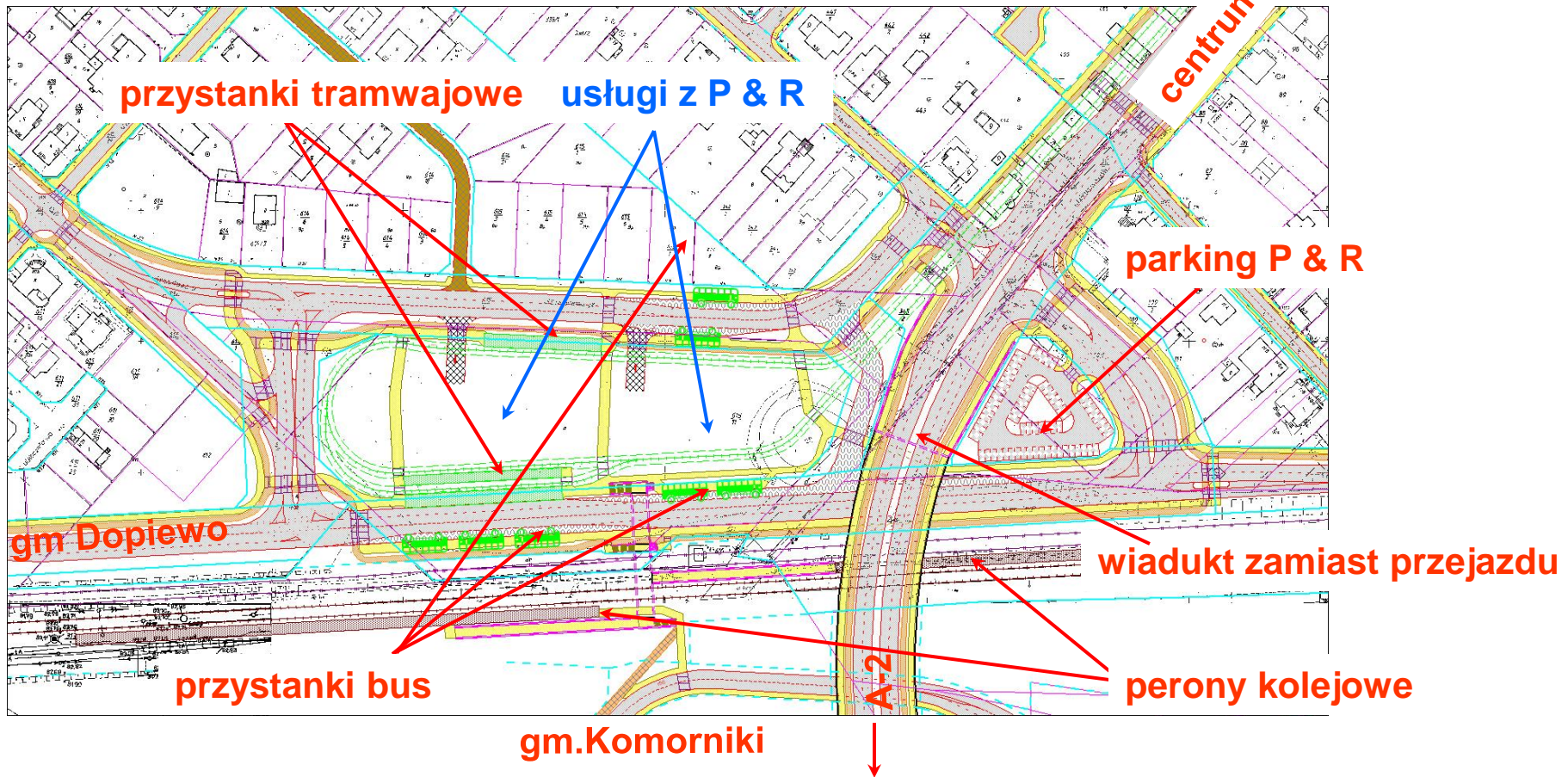

pełna integracja wymaga:

- budowy min. 2 platform przystanków kolejowych
- dobudowy toru lub pary torów na obu liniach kolejowych
- budowy pary przystanków przy PST
- przebudowy przyległej „I ramy” i trasy tramwajowej
- budowy ok. 1700m nowej ulicy głównej
- budowy dworca autobusowego

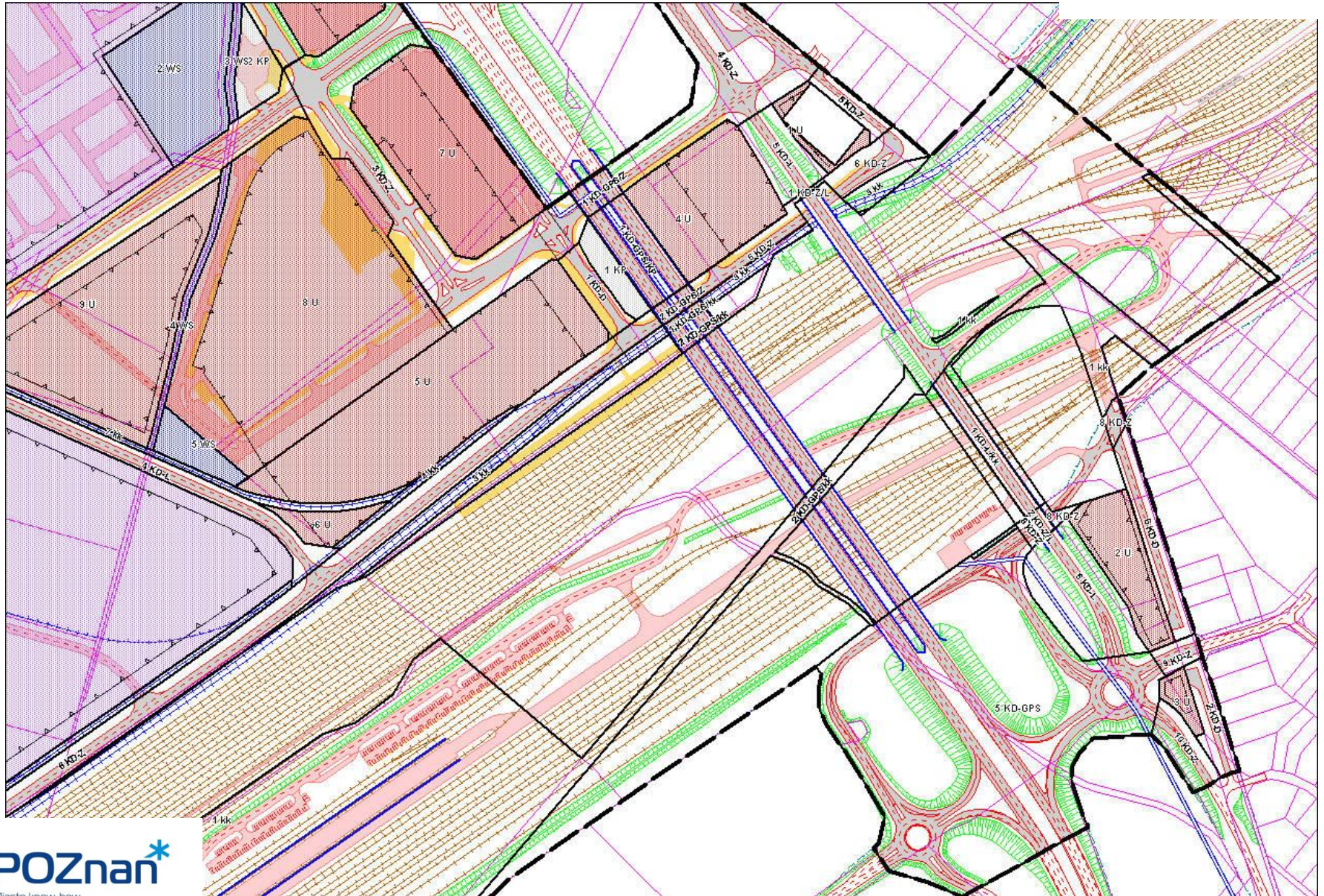
Przygotowanie planistyczne dla integracji podsystemów transportowych

Planowany dworzec miejski Os.Kwiatowe – koncepcja do projektu mpzp

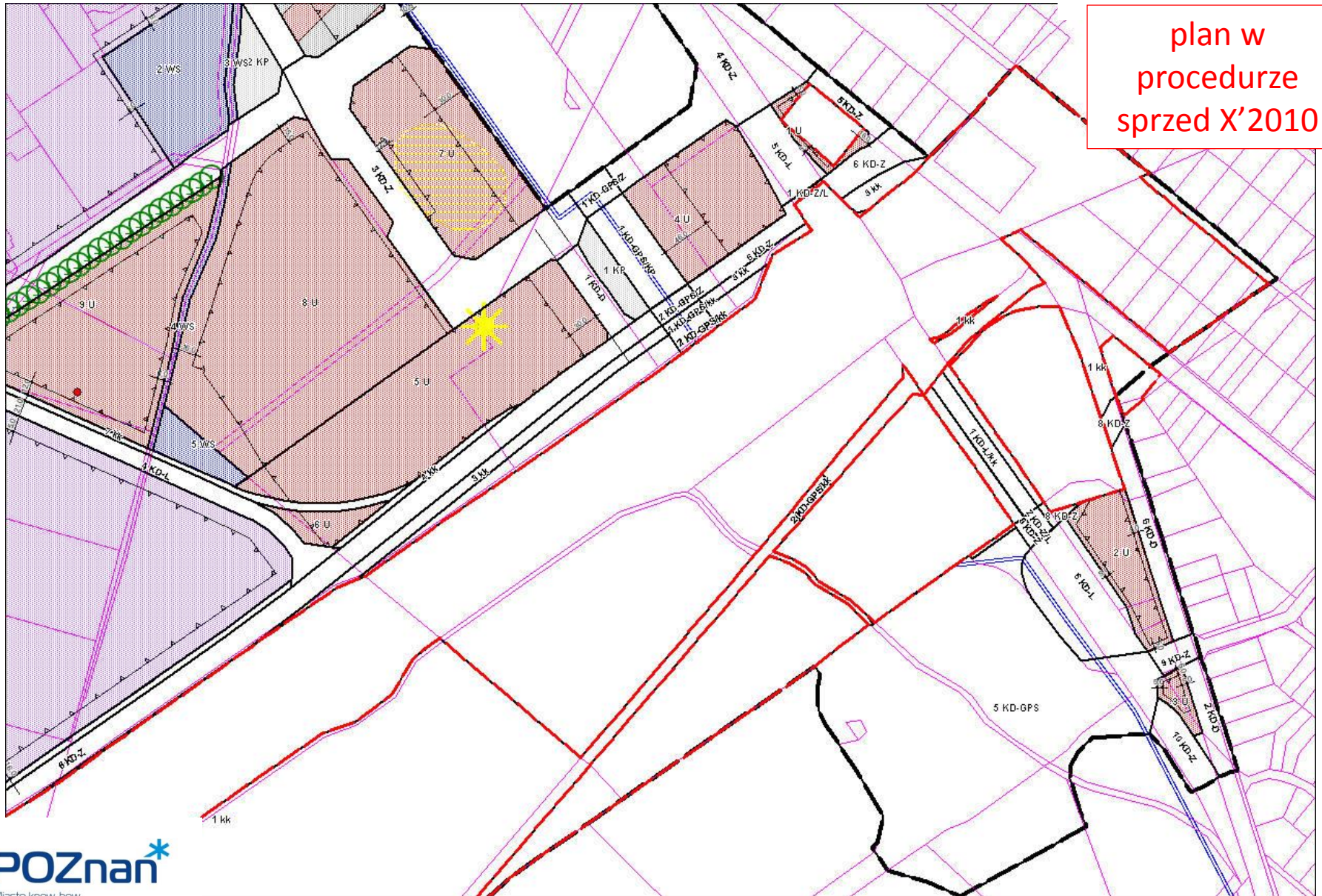
- mimo modernizacji linii Warszawa- Berlin PKP pozostawia istniejący przejazd
- analiza wielokryterialna wykazuje zasadność budowy dworca ok. roku 2025;
- niemal cały obszar projektu na gruntach prywatnych – ograniczone narzędzia do „rezerwowania terenu”
- SKO na wniosek inwestora unieważnia tymczasowość wzzt;
- projekt na granicy 2 gmin; gminy zainteresowane jedynie nowym wiaduktem i nową ulicą do Poznania
- radni Poznania uznają za pilniejsze inne inwestycje – wstrzymanie projektowania wiaduktu

Przykład z uchwalonego mpzp (Poznańskie Centrum Logistyczne Franowo-Żegrze) Fragment koncepcji transportowej w rejonie wiaduktu Franowo

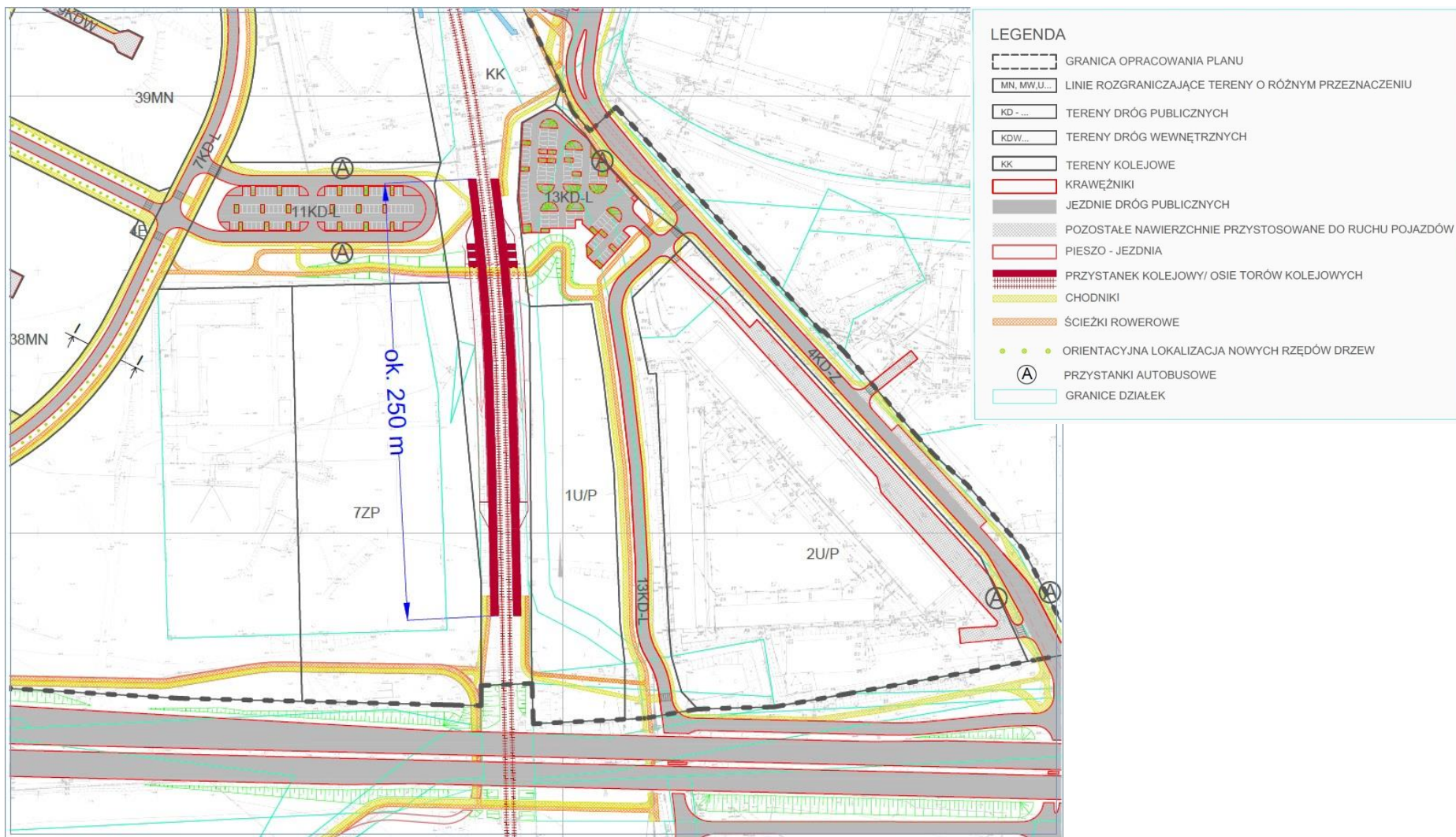

Przykład z uchwalonego mpzp (Poznańskie Centrum Logistyczne Franowo-Żegrze) Rysunek planu - w rejonie wiaduktu Franowo

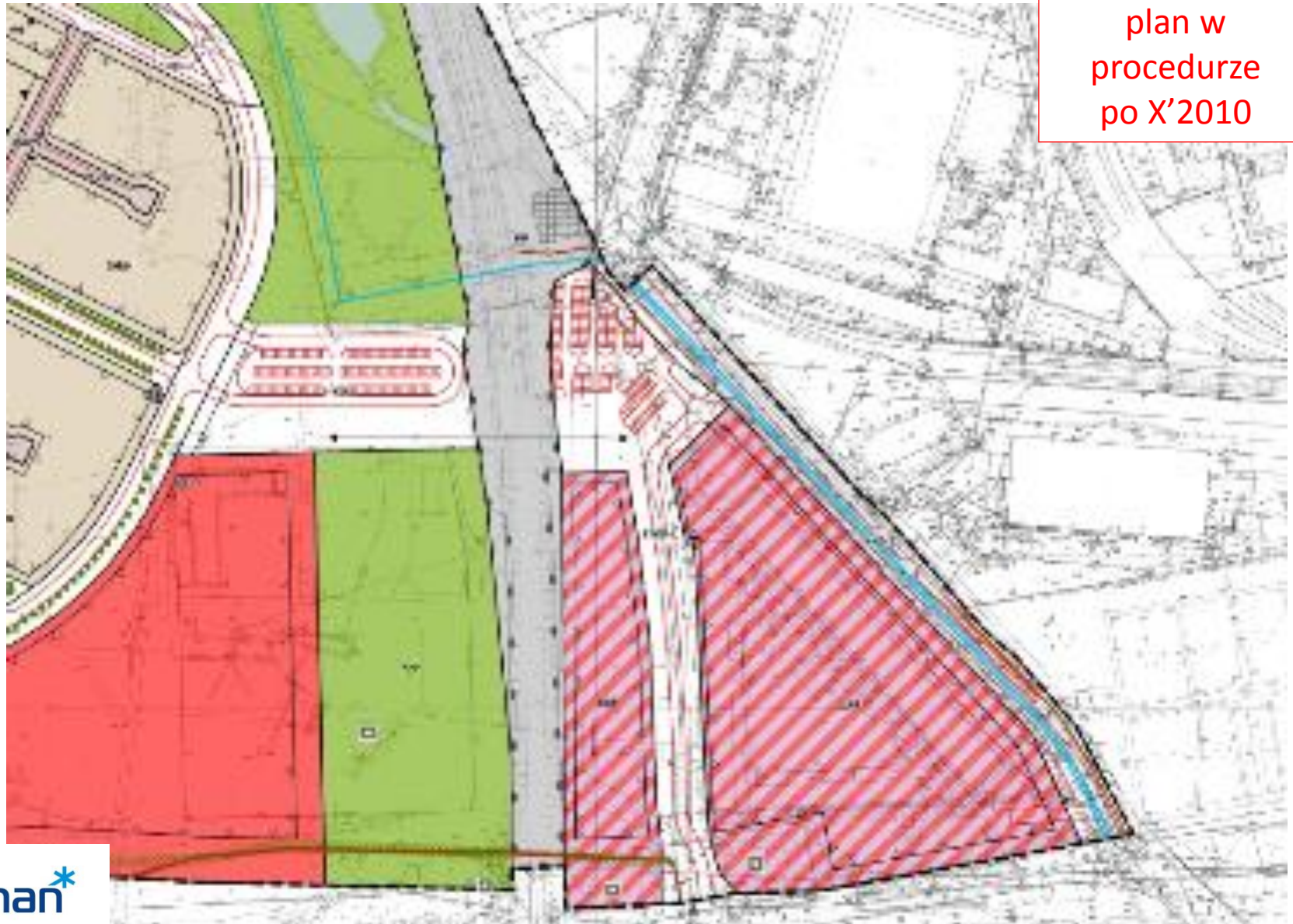
plan w
procedurze
sprzed X'2010

Przykład z opracowywanego mpzp (rejon Koszalińskiej i Hezjoda w Poznaniu) Fragment koncepcji transportowej w rejonie plan. przystanku „Druskiennicka”

plan w
procedurze
po X'2010

- ❖ *weryfikacja „pomysłów” rozwoju infrastruktury kolejowej w mieście, w szczególności rozbudowy torowisk,*
- ❖ *zdefiniowanie wymogów i podstawowych parametrów dla różnych typów węzłów przesiadkowych,*
- ❖ *skuteczne impulsy do wprowadzenia przedsięwzięć kolejowych do programów zadań ponadlokalnych,*
- ❖ *oferta rozwiązania części problemów komunikacyjnych dla mieszkańców Poznania*

Problem?

Czy kolej metropolitalna okiełzna rozlewanie się miasta, czy pogłębi ten proces?

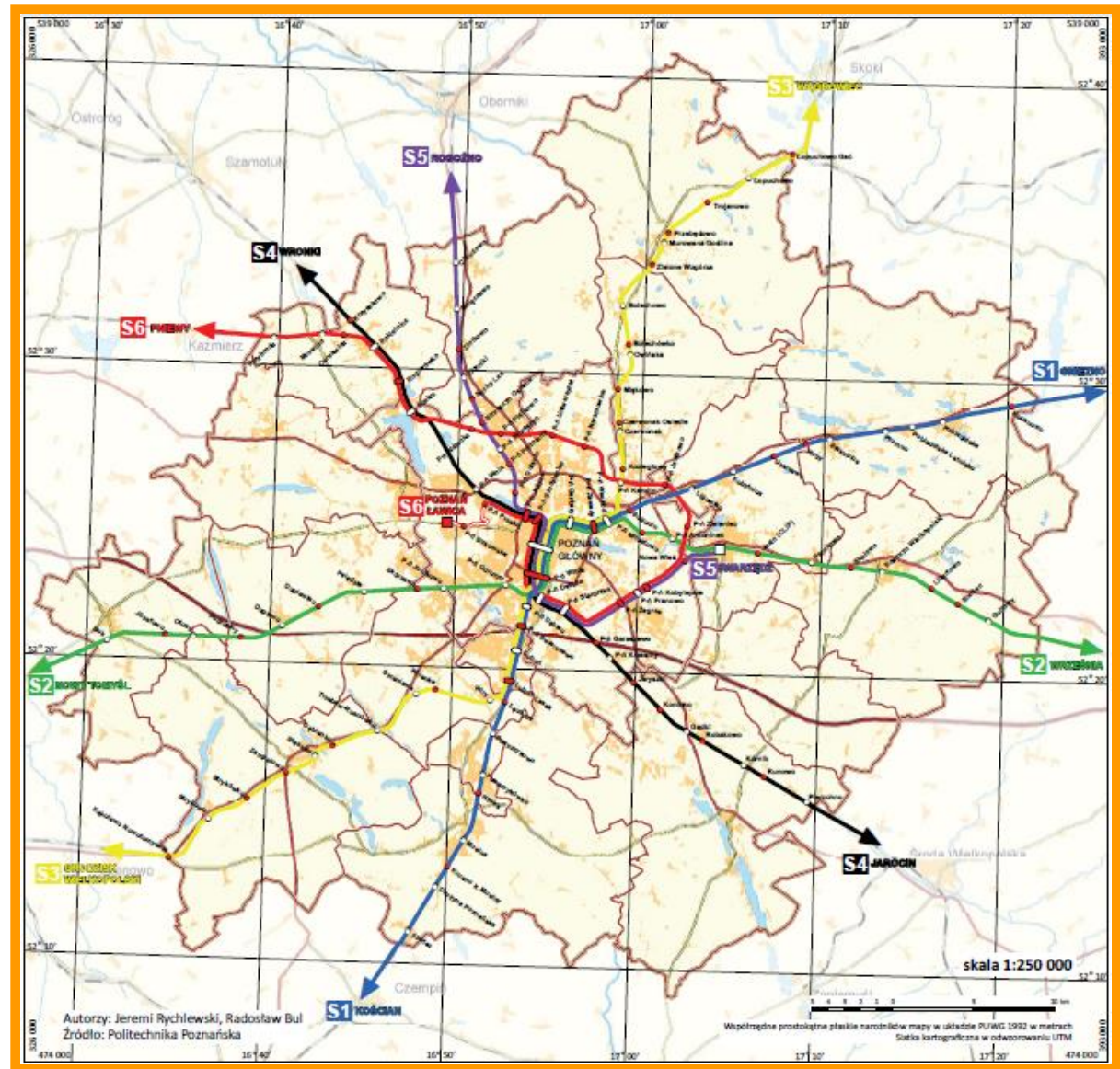
kolej metropolitalna może:

- uporządkować urbanizację gmin podmiejskich
- udostępnić transportowo nowe tereny, w tym odległe od centrum metropolii
- sprzyjać wyprowadzaniu mieszkańców i miejsc pracy z Poznania
- implikować kosztowne, nieefektywne(?) inwestycje w uzbrojenie terenów
- zahamować zabudowę wolnych terenów w mieście?

wykorzystano rysunek:

Koncepcja kolei metropolitalnej

ze Studium uwarunkowań rozwoju przestrzennego aglomeracji poznańskiej, 2012, (Red.) Kaczmarek T., Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań

* Dziękujemy